

ՔԱՐԱԶՈՐ ՀԱՄԱՅՆՔԻ ԶՈՐԱՀԱՎԱՔԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՕՐԻՆԱԿԵԼԻ

ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆ

I. ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

1. Սույն կանոնադրությամբ սահմանվում են գորահավաքային մարմինների խնդիրները, գործունեության իրականացման նկատմամբ հետևյալից հարաբերությունները:

2. Քարածոր համայնքի գորահավաքային մարմինները ստեղծվում են պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, գորահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպություններում:

3. Քարածոր համայնքի գորահավաքային մարմիններն իրենց գործունեության ընթացքում ղեկավարվում են Սահմանադրությամբ, օրենքներով և այլ նորմատիվ իրավական ակտերով, համապատասխան մարմնի գորահավաքային պլաններով:

4. Պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում գորահավաքային մարմինները գործում են որպես աջակցող մասնագիտական կառուցվածքային ստորաբաժանում: Զորահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպության ղեկավարի հրամանով գորահավաքային մարմնի գործառնությունների արականացումը կարող է դրվել կազմակերպության աշխատակցի կամ ստորաբաժանուման վրա:

5. Զորահավաքային մարմինների կառուցվածքը և կազմը որոշվում է՝ հաշվի առնելով խաղաղ ժամանակ և Հայաստանի Հանրապետության վրա զինված հարձակման կամ դրանից առկա վտանգի առկայություն կամ առկա վտանգի գործողությունները պայմաններում պետական կամ տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմնին, գորահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպությանը վերապահված խնդիրներին ֆունկցիոնալ ծավալից:

II. ԶՈՐԱՀԱՎԱՔԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԽՆԴԻՐՆԵՐԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅՈՒՆԸ

6. Զորահավաքային մարմինների խնդիրներն են՝ պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններում, գորահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպություններում

զորահավաքային նախապատրաստությունն ապահովումը, զորահավաքային պլաններին համաձայն՝ զորահավաքի ժամանակ զինված ուժերին այլ զորքերի համալրումն ու նյութատեխնիկական ապահովման իրականացումը, համապատասխան մարմիններին (կազմակերպություններին) զործունեությունը պատերազմական ժամանակաշրջանին աշխատանքային ռեժիմի փոխադրմանն օժանդակումը, աշխատող պահեստազորայիններին զորահավաքային մրազբման իրականացումը:

7. Խաղաղ ժամանակ նշայաստանի Հանրապետությունն վրազինված հարձակման կամ դրան միջակայքի վտանգի առկայություն կամ ռազմական զործողություններին պայմաններում՝

1) պետական կառավարման մարմիններին զորահավաքային պլաններին համաձայն՝ Քարաձոր համայնքի զորահավաքային մարմիններն իրականացնում են՝

ա. պատրաստակալություն համապատասխան աստիճաններին բերման անհրաժեշտություն դեպքում պետական կառավարման մարմինի նախնական ապահովումը և պահպանումը,

բ. պաշտպանական պետական պատվերի (զորահավաքային առաջադրանքի) կատարումն ապահովող միջոցառումներին նախապատրաստումը և պլանավորումը,

գ. պետական կառավարման մարմինի զործունեությունը խաղաղից պատերազմական ժամանակաշրջանին աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, զորահավաքային նախապատրաստության, քաղաքացիական պաշտպանությունն պլաններին, ծրագրերի մշակման աշխատանքներին մեթոդական, տեղեկատվական և կազմակերպական ապահովումը,

դ. պետական կառավարման մարմինի զործունեությունը խաղաղից պատերազմական ժամանակաշրջանին աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման, զորահավաքային, քաղաքացիական պաշտպանությունն պլանավորումը, համապատասխան ծրագրերին և պլաններին մշակումը,

ե. Քարաձոր համայնքի զորահավաքային առաջադրանքի կատարումն ապահովող միջոցառումներին մշակումը և անհրաժեշտություն դեպքում՝ դրանց կատարման ապահովումը,

զ. զորահավաքային, քաղաքացիական պաշտպանությունն պլաններին կատարման և զորահավաքային ծավալման ուսումնական վարժանքներին անցկացմանը մասնակցությունը, կամ սահմանված կարգով դրանց նախապատրաստումն ու անցկացումը,

է. պէտական նյութական պահուստում պէտական կառավարման մարմնի համակարգման ոլորտին առնչվող անհրաժեշտ ապրանքներին կուտակման, դրանց պահպանման, հաշվառման և թարմացման աշխատանքներին կատարման ապահովումը,

ը. սպառագիներթյան և տեխնիկայի, կարևորագույն քաղաքացիական արտադրանքներին, բնակչության կենսաապահովման համակարգերին, առավել լազույն վտանգ ու ազգային արժեքներ ներկայացնող օբյեկտներին փաստաթղթերին ապահովագրական ֆոնդի ստեղծումն ու պահպանման ապահովումը,

թ. բնակչությանը ազմական դրույթի ժամանակ մթերային և ոչ մթերային ապրանքներով, բժշկական սպասարկման, կապի ու տրանսպորտային միջոցներով ապահովող համակարգերին նախապատրաստման ուղղույթի մեթոդաշխատանքներին կատարումը,

ժա. առաջադրանքներին (պատվերներին) կատարման և խնդիրներին իրագործման ժամանակ գորահավաքային պլաններին համաձայն՝ կազմակերպչություններին կամ քաղաքացիներին շենքեր, շինություններ, հողամասեր, գույք, տրանսպորտային և այլ նյութական միջոցներ վերցնելու, ինչպես նաև նրանց տնտեսական գործունեության ուղղվածությունը փոփոխելու ժամանակ համապատասխանակերպ կազմումը,

ժբ. պէտական կառավարման մարմնի պահեստային կառավարման կետի (կետերի) ստեղծումը, դրանց պահպանության վերաբերյալ առաջարկություններին ներկայացումը,

ժգ. պէտական կառավարման մարմնում աշխատող պահեստագործայիններին ամբարման ապահովումը և այդ ուղղույթի մեթոդաշխատանքը զինվորական կոմիսարիատներին հետ,

ժդ. տնտեսության, զինված ուժերին և այլ գործերին, քաղաքացիական պաշտպանության համար անհրաժեշտ գորահավաքային հգորություններին և բնակչության պահանջմունքները բավարարող արտադրություններին ստեղծման, զարգացման ու պահպանման մեխանիզմներին վերաբերյալ առաջարկություններին մշակումը,

ժե. գորահավաքային պլաններին կատարման, զինված ուժերին և այլ գործերին, քաղաքացիական պաշտպանության և արտակարգ իրավիճակներին լիազոր պէտական մարմնի ուժերին գորահավաքային ծավալման, մարմիններին ու կազմակերպչություններին, տնտեսության, բնակչության

կենսաապահովման, կապի ու տեղեկատվության համակարգերի գործունեությունը պատերազմական ժամանակաշրջանի աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման ապահովման և պատակով ուսումնավարժական հավաքներին ու պարապմունքներին մասնակցություն և դրանց անցկացման ապահովումը,

ժգ. այլ պետական և տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, ներառյալ՝ զինված ուժերին, այլ գորքերին, քաղաքացիական պաշտպանություն և արտակարգ իրավիճակներին լիազոր պետական մարմին ուժերին հետ փոխգործակցություն կազմակերպման ուղղությամբ միջոցառումներին իրականացումը,

ժէ. պետական կառավարման մարմին գորահավաքային պատրաստականություն վիճակի, նախապատրաստություն միջոցառումներին գործընթացի վերլուծությունը, գնահատումը և հաշվետվություններ կայացումը՝ մարմին (կազմակերպություն) դեկավարին.

2) տարածքային կառավարման մարմիններին գորահավաքային պլաններին համաձայն գորահավաքային մարմիններն իրականացնում են՝

ա. տարածքային կառավարման մակարդակում պաշտպանություն ունենալու միջոցով շահատանի շահարարություն կառավարություն քաղաքականություն իրագործումը,

բ. Քարաձոր, ամայնքի գորահավաքային պլանի մշակումը և դրանց կատարման ապահովումը,

գ. պարտադիր զինվորական ծառայություն գորակնչի, պահեստազորային պատրաստություն միջոցառումներին և Քարաձոր համայնքի գորահավաքային գորակնչի իրականացման, զինված ուժերը պայմանագրային զինծառայողներով համալրման գործընթացի ապահովումը,

դ. Քարաձոր համայնքի գորահավաքային նախապատրաստություն շրջանակներում կազմակերպվող ուսումնավարժական հավաքներին և պարապմունքներին մասնակցությունը,

ե. մարզպետարաններում աշխատող պահեստազորայիններին ամբարձրման աշխատանքներին կատարումը,

զ. մարզը և մարզպետարանի գործունեությունը պատերազմական ժամանակաշրջանի աշխատանքային ռեժիմի փոխադրման ապահովումը,

է. պաշտպանություն նպատակով մարզի վարչական տարածքի և հանրադրակցություն ուղիներին նախապատրաստման միջոցառումներին կատարման և

ն ւ զ ի ն վ ած ն ւ ժ ե ր ի զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն ծ ա վ ա լ մ ա ն ն ' ա ջ ա կ ց ու թ յ ա ն ա պ ա հ ո վ ու մ ը ,

ը . մ ա ր զ ի վ ա ր չ ա կ ա ն տ ա ր ա ծ ք ի օ պ ե ր ա տ ի վ ա ր ք ա վ ո ր մ ա ն ը մ ա ս ն ա կ ց ու թ յ ա ն ու դ ր ա ի ր ա զ ո ր ծ մ ա ն ն օ ժ ա ն դ ա կ մ ա ն ա պ ա հ ո վ ու մ ը ,

թ . մ ա ր զ ի վ ա ր չ ա կ ա ն տ ա ր ա ծ ք ու մ ք ա դ ա ք ա ց ի ա կ ա ն պ ա շ տ պ ա ն ու թ յ ա ն մ ի ջ ո ց ա ո ու մ ն ե ր ի կ ա զ մ ա կ ե ր պ ու մ ը և ա պ ա հ ո վ ու մ ը ,

ժ . Ք ա ր ա ձ ո ր հ ա մ ա յ ն ք ի զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն ն ա խ ա պ ա տ ր ա ս տ ու թ յ ա ն շ ր ջ ա ն ա կ ն ե ր ու մ և զ ո ր ա հ ա վ ա ք ի ժ ա մ ա ն ա կ զ ի ն վ ո ր ա կ ա ն կ ո մ ի ս ա ր ի ա տ ն ե ր ի ն զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն խ ն դ ի ր ն ե ր ի լ ու ծ մ ա ն ն պ ա տ ա կ ո վ օ ժ ա ն դ ա կ ու թ յ ա ն ց ու ց ա ք ե ր մ ա ն ա պ ա հ ո վ ու մ ը ,

ժ ա . զ ո ր ա հ ա վ ա ք ի ժ ա մ ա ն ա կ Ք ա ր ա ձ ո ր հ ա մ ա յ ն ք ի զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն զ ո ր ա կ ո չ ի ե ն թ ա կ ա ք ա դ ա ք ա ց ի ն ե ր ի ն ծ ա ն ու ց մ ա ն , տ ր ա ն ս պ ո ր տ ա յ ի ն մ ի ջ ո ց ն ե ր ը ' հ ա վ ա ք ա կ ա յ ա ն կ ա մ զ ո ր ա մ ա ս ե ր ա ո ք մ ա ն , զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն պ լ ա ն ն ե ր ի հ ա մ ա ձ ա յ ն ' շ ե ն ք ե ր , կ ա ո ու յ ց ն ե ր և հ ո դ ա մ ա ս ե ր , հ ա դ ո ր դ ա կ ց ու թ յ ա ն , տ ր ա ն ս պ ո ր տ ա յ ի ն և ա յ լ ն յ ու թ ա կ ա ն մ ի ջ ո ց ն ե ր ի տ ր ա մ ա դ ր մ ա ն ա պ ա հ ո վ մ ա ն վ ե ր ա ք ե ր յ ա լ ա ո ա ջ ա ր կ ու թ յ ու ն ն ե ր ի մ շ ա կ ու մ ը ,

ժ բ . «Պ ա շ տ պ ա ն ու թ յ ա ն մ ա ս ի ն » , «Ռ ա զ մ ա կ ա ն դ ր ու թ յ ա ն ի ր ա վ ա կ ա ն ո ե ժ ի մ ի մ ա ս ի ն » և «Ա ր տ ա կ ա ր զ դ ր ու թ յ ա ն ի ր ա վ ա կ ա ն ո ե ժ ի մ ի մ ա ս ի ն » Հ ա յ ա ս տ ա ն ի Հ ա ն ր ա պ ե տ ու թ յ ա ն օ ր ե ն ք ն ե ր ո վ , դ ր ա ն ց ի ց ք խ ո դ ն ո ր մ ա տ ի վ ի ր ա վ ա կ ա ն ա կ տ ե ր ու ' ս ա հ մ ա ն վ ա ծ ա յ լ մ ի ջ ո ց ա ո ու մ ն ե ր ի ի ր ա կ ա ն ա ց մ ա ն ա պ ա հ ո վ ու մ ը .

3) տ ե դ ա կ ա ն ի ն ք ն ա կ ա ո ա վ ա ր մ ա ն մ ա ր մ ի ն ն ե ր ի զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն պ լ ա ն ն ե ր ի հ ա մ ա ձ ա յ ն զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն մ ա ր մ ի ն ն ե ր ն ի ր ա կ ա ն ա ց ու մ ե ն ' .

ա . Ք ա ր ա ձ ո ր հ ա մ ա յ ն ք ի զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն պ լ ա ն ի մ շ ա կ ու մ ը և դ ր ա ն ց կ ա տ ա ր մ ա ն ա պ ա հ ո վ ու մ ը ,

բ . պ ա ր տ ա դ ի ր զ ի ն վ ո ր ա կ ա ն ծ ա ո ա յ ու թ յ ա ն զ ո ր ա կ ո չ ի , պ ա հ ե ս տ ա զ ո ր ա յ ի ն պ ա տ ր ա ս տ ու թ յ ա ն մ ի ջ ո ց ա ո ու մ ն ե ր ի և զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն զ ո ր ա կ ո չ ի ի ր ա կ ա ն ա ց մ ա ն ն ու զ ի ն վ ա ծ ու ժ ե ր ը պ ա յ մ ա ն ա զ ր ա յ ի ն զ ի ն ծ ա ո ա յ ո դ ն ե ր ո վ հ ա մ ա լ ր մ ա ն ն ա ջ ա կ ց ու մ ը ,

գ . զ ո ր ա հ ա վ ա ք ա յ ի ն ն ա խ ա պ ա տ ր ա ս տ ու թ յ ա ն շ ր ջ ա ն ա կ ն ե ր ու մ կ ա զ մ ա կ ե ր պ վ ո դ ու ս ու մ ն ա վ ա ր ժ ա կ ա ն հ ա վ ա ք ն ե ր ի ն և պ ա ր ա պ մ ու ն ք ն ե ր ի ն մ ա ս ն ա կ ց ու թ յ ա ն ա պ ա հ ո վ ու մ ը ,

դ . հ ա մ ա յ ն ք ա պ ե տ ա ր ա ն ն ե ր ու մ ա շ խ ա տ ո դ պ ա հ ե ս տ ա զ ո ր ա յ ի ն ն ե ր ի մ ա ր ա զ ր մ ա ն ա շ խ ա տ ա ն ք ն ե ր ի կ ա տ ա ր ու մ ը ,

ե. համայնքները և համայնքներին գործունեությունը պատերազմական ժամանակաշրջանին աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու և մեխանիզմների կիրառման ու պլանավորման ապահովումը,

զ. պաշտպանությունն անվտանգ և համայնքի վարչական տարածքի և հարողորդակցությունն ուղիներին և ախապատրաստման միջոցառումներին անցկացումը և զինված ու ժեռի գորահավաքային ծավալմանն աջակցումը,

է. համայնքի վարչական տարածքում քաղաքացիական պաշտպանությունն միջոցառումներին կազմակերպումը և ապահովումը,

ը. գորահավաքային և ախապատրաստությունն աշխատանքային ժամանակ զինվորական կոմիսարիատներին օժանդակումը՝ գորահավաքային խնդիրներին լուծման ուղղությամբ,

թ. գորահավաքի ժամանակ գորահավաքային գորակոչի ենթակա քաղաքացիներին ծանուցման, տրանսպորտային միջոցները՝ հավաքակազմակերպման և գորահավաքային պլաններին համաձայն՝ շենքերին, կառույցներին և հողամասերին, հարողորդակցություն, տրանսպորտային և այլ նյութական միջոցներին տրամադրման ապահովման վերաբերյալ առաջարկություններն անհրաժեշտումը,

ժ. «Պաշտպանություն մասին», «Ռազմական դրություններին իրավական ռեժիմի մասին» և «Արտակարգ դրություններին իրավական ռեժիմի մասին» Հայաստանի Հանրապետությունում քրեական գործերի և դրանցից բխող նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված այլ միջոցառումներին իրականացման ապահովումը.

4) կազմակերպություններին գորահավաքային խնդիրներին համաձայն գորահավաքային մարմիններին իրականացնում են՝

ա. կազմակերպությունն գորահավաքային և ախապատրաստությունն միջոցառումներին պլանավորումը և գորահավաքային պլաններին մշակումը,

բ. գորահավաքային առաջադրանքներին աշխատանքային արտադրանքի թողարկման, վերանորոգման, մատակարարման և այլ բնույթի ծառայություններին մատուցման և ախապատրաստումն ու դրանց իրականացման ապահովումը,

գ. գորահավաքային առաջադրանքներին կատարումն ապահովելու համար արտադրությունը և ախապատրաստությունն ուղղությամբ միջոցներին ձեռնարկման ապահովումը,

դ. գորահավաքային պլաններին համաձայն՝ դրահավաքային պահուստի ապրանքներին կուտակման, պահպանման և ժամանակին թարմացման հաշվառումն ու ապահովումը,

ե. տրանսպորտային միջոցներին օգտագործման հետ կապված գործընթացի իրականացման ապահովումը, ինչպես նաև զինվորական կոմիտային անդամներին օժանդակումը՝ զինվորական հաշվառման, պարտադիր զինվորական ծառայությունների, գործակալության խնդիրներին իրականացման գործընթացում,

զ. քաղաքացիական պաշտպանություն խնդիրներին իրագործման և գործառնականության խնամակալության 2 րջանակներում կազմակերպվող ուսումնական արժեքների հավաքներին և պարապմունքներին մասնակցությունը, սահմանված կարգով՝ դրանց անցկացումը,

է. կազմակերպությունում աշխատող պահեստագործայիններին ամբողջական աշխատանքներին կատարումը,

ը. ռազմական դրություն հայտարարելու դեպքում արտադրությունը ռազմական դրություն աշխատանքային ռեժիմի փոխադրելու ուղղությամբ համապատասխան միջոցներին ձեռնարկման ապահովումը,

թ. գործակալության հայտարարվելու դեպքում գործակալության պլաններով նախատեսված՝ հավաքակազմակերպման գործառնականության, իրենց հետ աշխատանքային հարաբերություններին մեջ զտնվող քաղաքացիներին զինվորական ծառայության գործակալներում մասին ծանուցումը և գործառնականության հավաքակազմակերպության նրանց ներկայացման ապահովումը,

ժ. «Պաշտպանություն մասին», «Ռազմական դրություն իրավական ռեժիմի մասին» և «Արտակարգ դրություն իրավական ռեժիմի մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով, դրանցից բխող նորմատիվ իրավական ակտերով սահմանված այլ միջոցառումներին իրականացման ապահովումը:

8. Գործակալության մարմիններն իրավունք ունեն

1) առաջարկություններ ներկայացնել գործակալության նախապատրաստություն և գործակալության ու քաղաքացիական պաշտպանություն աշխատանքներին կատարելագործման վերաբերյալ,

2) իրենց գործառնականության խնդիրներին իրականացման առնչությամբ կազմակերպել քննարկումներ, հրավիրել խորհրդակցություններ, ըստ անհրաժեշտության դրանց մասնակցող արձանեկով մարմին (կազմակերպություն) համապատասխան պաշտոնատար անձանց, մասնագետներին և փորձագետներին, աշխատանքներին արդյունքներին ելնեկով՝ մարմին (կազմակերպություն) ղեկավարին ներկայացնել առաջարկություններ,

3) Իր Ենց իրավասուն թյունն էր ի սահմաններում համակարգել զոքահավաքային նախապատրաստություն և զոքահավաքի ու քաղաքացիական պաշտպանություն հետևողական միջոցառումները,

4) Խաղաղ և նազմական դրություն ժամանակ օրենքով սահմանված կարգով վերահսկել ենթակա կազմակերպություններին զոքահավաքային նախապատրաստություն, քաղաքացիական պաշտպանություն, ինչպես նաև համակարգի զոքահավաքային առաջադրանքներ ունեցող կազմակերպություններին՝ զոքահավաքային պատվերների կատարման պայմանագրերով նախատեսված զոքահավաքային միջոցառումներին կատարման աջակցությունները

5) մարմնի (կազմակերպություն) ղեկավարի համաձայնությունամբ հանդես գալ միջգերատեսչական կամ փոխզոքածակցային մակարդակում՝ նրա պես մարմնի (կազմակերպություն) ներկայացուցիչ:

III. ԶՈՐԱՀ ԱՎԱՔԱՅԻՆ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒՄԸ ԵՎ ԳՈՐԾՈՒՆԵՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀ ՈՎՈՒՄԸ

9. Պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, զոքահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպություններին զոքահավաքային մարմինը զոքածում է զոքահավաքային մարմնի ղեկավարի ենթակայությունամբ:

10. Զոքահավաքային մարմնի ղեկավարն անմիջական հաշվետու է պետական կամ տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմնի, զոքահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպության ղեկավարին:

11. Պետական և տարածքային կառավարման, տեղական ինքնակառավարման մարմինները, զոքահավաքային առաջադրանքներ կատարող կազմակերպություններն ապահովում են զոքահավաքային մարմնի ներքին զոքածունեություն համար անհրաժեշտ աջակցություն պայմաններով և գաղտնի տեղեկատվության հետ առնչվելու թույլ տվություն համապատասխան ձևերով:

12. Զոքահավաքային մարմիններին գաղտնի զոքածավարություններ իրականացվում է Հայաստանի Հանրապետություն օրենսդրությամբ սահմանված կարգով: